

Rynek funduszy emerytalnych (styczeń 2010 r.)

Klienci Otwartych Funduszy Emerytalnych.

Na koniec stycznia 2010 r., ING OFE był największym funduszem emerytalnym, pod względem liczby klientów, z różnicą pomiędzy ING OFE a Aviva OFE wynoszącą **+ 22.360 klientów**. W styczniu br. ING OFE był najczęściej wybieranym funduszem emerytalnym przez młode osoby, które po raz pierwszy przystąpiły do OFE. Pozyskaliśmy 25.403 nowych Klientów, co stanowi 26,1% wszystkich Klientów samodzielnie wybierających fundusz emerytalny, w tym miesiącu. **Gratulacje za rezultat – dla wszystkich Przedstawicieli, Unit Menadżerów, Dyrektorów Oddziałów i Dyrektorów Regionalnych.**

Na koniec stycznia 2010 r. ZUS potwierdził 14.517,2 tys umów z klientami OFE, w tym w ING OFE 2.928,6 tys. umów, tj. 20,2% wszystkich umów potwierdzonych na rynku funduszy emerytalnych. Na koniec stycznia 2010 r. w ING otwartych było 3.021.528 rachunków, w tym na 118.655 rachunków (3,9%) nie wpłynęła ani jedna składka. W styczniu do OFE przystąpiło 171 249 osób, z tego 73.636 Klientom, ZUS wylosował OFE. Do OFE: Pocztylion, Generali, Allianz, AXA, Aegon, Amplico trafiło w wyniku losowania po 10.519 Klientów a do OFE Pekao – 10.522 osób.

Aktywa, wartość jednostki rozrachunkowej.

Aktywa funduszy na koniec stycznia 2010 r. wyniosły 181,861 mld zł. Aktywa OFE były o 3,2 mld zł wyższe niż na koniec grudnia 2009 r., przy przelewie składek z ZUS w ciągu miesiąca na poziomie 1,7 mld zł. Przeciętna wartość jednostki rozrachunkowej wzrosła w styczniu br. o 0,80 %, WIG wzrósł o 0,2 % a WIG 20 spadł o 0,25%. Najwyższą stopę zwrotu w styczniu br. uzyskały ING OFE (1,09%) i AXA OFE (1,02%).

Debata nad propozycjami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Premier Rządu oraz minister finansów przedstawili założenia „Planu rozwoju i konsolidacji finansów 2010-2011 (Propozycje)”, w których proponują zmiany w funkcjonowaniu Otwartych Funduszy Emerytalnych (wprowadzenie subfunduszu typu B, rozszerzenie limitów inwestycyjnych dla osób młodych, zakaz akwizycji i reklamy, wprowadzenie zewnętrznego benchmarku, wydłużenie i zrównanie wieku emerytalnego). Również Inicjatywa Obywatelska 10 ekonomistów przedstawiła swoje propozycje rozwiązań w systemie emerytalnym. Zarówno pracodawcy, KNF oraz Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych krytykują propozycje ministerstwa pracy i polityki społecznej, w tym obniżenie składki przekazywanej do OFE oraz możliwość jednorazowej wypłaty.

Z sondażu internautów wynika, że 77% wypłaciłoby chętnie środki z OFE, przeznaczając je na bieżące wydatki, łatanie dziur budżetu domowego i przyjemności. Jednak 54% zainwestowałoby wypłacone środki w inne instrumenty finansowe.

Waloryzacja emerytur i rent.

Od 1 marca br. świadczenia emerytalno-rentowe zostaną podwyższone w ramach waloryzacji i wzrosną o 4,5%. Oznacza to, że średnia emerytura wynosząca obecnie 1615 zł wzrośnie o ok. 73 zł brutto.

Utrata prawa do emerytury z KRUS.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych, wprowadzoną ustawą o emeryturach kapitałowych, z dniem 8 stycznia 2009 r., rolnicy urodzeni, od 1 stycznia 1949 r. nie mają prawa doliczać do stażu w KRUS okresów, w których podlegali ubezpieczeniu w ZUS (z tytułu pracy poza rolnictwem).

Klienci Otwartych Funduszy Emerytalnych.

Na koniec stycznia 2010 r. ZUS potwierdził 14.517,2 tys umów z klientami OFE, w tym w ING OFE 2.928,6 tys. umów, tj. 20,2% wszystkich umów potwierdzonych na rynku funduszy emerytalnych. Na koniec stycznia 2010 r. w ING otwartych było 3.021.528 rachunków, w tym na 118.655 rachunków (3,938%) nie wpłynęła ani jedna składka.

Liczbę członków OFE przedstawia poniższe zestawienie; źródło: KNF (29.01.2010)

Otwarty fundusz emerytalny	Liczba członków	
AEGON OFE	777 818	5,4%
Allianz Polska OFE	389 865	2,7%
Amplico OFE	1 115 294	7,7%
Aviva OFE Aviva BZ WBK	2 906 288	20,0%
AXA OFE	818 577	5,6%
Generali OFE	704 046	4,8%
ING OFE	2 928 648	20,2%
Nordea OFE	831 028	5,7%
Pekao OFE	359 534	2,5%
PKO BP Bankowy OFE	418 983	2,9%
OFE Pocztylion	487 471	3,4%
OFE Polsat	322 916	2,2%
OFE PZU „Złota Jesień”	2 136 505	14,7%
OFE WARTA	320 240	2,2%
Razem	14 517 213	100,0%

Aktywa, wartość jednostki rozrachunkowej.

Aktywa funduszy na koniec stycznia 2010 r. wyniosły 181,861 mld zł (na koniec grudnia 2009 r. wyniosły 173,361 mld zł). Aktywa OFE były o 3,2 mld zł wyższe niż na koniec grudnia 2009 r., przy przelewie składek z ZUS w ciągu miesiąca na poziomie 1,7 mld zł. Przeciętna wartość jednostki rozrachunkowej wzrosła w styczniu br. o 0,80 %, WIG wzrósł o 0,2 % a WIG 20 spadł o 0,25%. Najwyższą stopę zwrotu w styczniu br. uzyskały ING OFE (1,09%) i AXA OFE (1,02%).

W styczniu 2010 r. ZUS przekazał 12,021 mln składek na kwotę 1.733,973 mln zł, o przeciętnej wysokości 143,39 zł, co oznacza przeciętną podstawę wymiaru 1964,21 zł (w grudniu 2009 r. ZUS przekazał 15,180 mln składek na kwotę 1.909,139 mln zł, o przeciętnej wysokości 124,81 zł, co oznacza przeciętną podstawę wymiaru 1709,78 zł).

Źródło: KNF, stan na dzień 29.01.2010

Otwarty fundusz emerytalny	Wartość aktywów netto (w zł)		Wartość jednostki rozrachunkowej (w zł)
AEGON OFE	7 385 713 494,61	4,1%	27,48
Allianz Polska OFE	5 129 831 314,75	2,8%	26,23
Amplico OFE	13 929 425 570,17	7,7%	26,80
Aviva OFE Aviva BZ WBK	45 932 854 828,46	25,3%	27,48
AXA OFE	9 439 602 125,15	5,2%	27,77
Generali OFE	7 866 795 701,78	4,3%	29,38
ING OFE	44 124 223 688,15	24,3%	29,69
Nordea OFE	7 039 989 291,14	3,9%	28,24
Pekao OFE	2 885 593 345,07	1,6%	26,59
PKO BP Bankowy OFE	4 997 893 445,84	2,7%	26,91
OFE Pocztylion	3 547 428 400,01	2,0%	26,01
OFE Polsat	1 725 589 075,52	0,9%	30,63
OFE PZU „Złota Jesień”	25 196 219 266,14	13,9%	28,14
OFE WARTA	2 660 423 993,97	1,5%	28,20
Razem	181 861 583 540,76	100,0%	28,13

*) od dnia 9.10.2009 r. nastąpiła zmiana nazwy AIG OFE na Amplico OFE

*) Od dnia 23.12.2009 r. nastąpiła zmiana nazwy Bankowy OFE na PKO BP Bankowy OFE

Wydarzenia.

Wyniki inwestycyjne OFE w Europie.

Kryzys 2008 r. odbił się negatywnie na wynikach inwestycyjnych funduszy emerytalnych w Europie. W Estonii przyszli emeryci stracili 35%, w Bułgarii i na Węgrzech ponad 20%, w Polsce -14%. Kryzys przetrwały jedynie rumuńskie fundusze emerytalne, które w 2008r zarobiły średnio 11,5% a w 2009 r. 17,7%. Węgierskie fundusze emerytalne zakończyły ubiegły rok z zyskiem wynoszącym ok. 21,3%, a najlepsze np. ING zarobił dla swoich Klientów – 32%.

W Europie Środkowo-Wschodniej fundusze zarządzają trzema subfunduszami o różnej strategii inwestycyjnej: agresywnym, zrównoważonym i bezpiecznym. Na Słowacji i Węgrzech, wprowadzono przepisy umożliwiające występowanie z funduszy emerytalnych i powrót do państwowego systemu emerytalnego. Kryzys był przyczyną również innych decyzji wprowadzonych przez różne kraje, np. roczne obniżenie składki odprowadzanej do OFE, na Łotwie z 10% do 2%, w Estonii z 6% do 2%, na Litwie z 5,5% do 3%.

Debata nad propozycjami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

„Plan rozwoju i konsolidacji finansów 2010-2011 (Propozycje)”

Premier rządu oraz minister finansów w zaprezentowanym dokumencie proponują również zmiany w systemie emerytalnym, w tym w funkcjonowaniu otwartych funduszy emerytalnych. Do głównych propozycji należy zaliczyć:

- wprowadzenie zewnętrznego benchmarku do oceny efektywności inwestycji otwartych funduszy emerytalnych,
- wdrożenie strategii zmiany obecnych limitów inwestycyjnych, poprzez zwiększenie możliwości inwestowania środków należących do osób młodszych w krajowe i zagraniczne akcje,
- wprowadzenie subfunduszy inwestujących w bezpieczniejsze instrumenty, przeznaczone dla osób, które za maksymalnie 10 lat osiągną wiek emerytalny,
- zmianę zasad wynagradzania powszechnych towarzystw emerytalnych, uzależnione od osiągania wyników inwestycyjnych,
- wprowadzenie zakazu akwizycji i reklamy,
- dalsze obniżenie opłat pobieranych przez powszechne towarzystwa emerytalne,
- stopniowe i ewolucyjne podniesienie i zrównanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn, dla osób w wieku niższym niż 55 lat,
- powiązanie wysokości składek opłacanych przez rolników indywidualnych z wysokością uzyskiwanych przez nich dochodów.

Pomysły Inicjatywy Obywatelskiej 10 Ekonomistów

Inicjatywa Obywatelska 10 ekonomistów przedstawiła własne propozycje zmian w systemie emerytalnym. Należą do nich:

- objęcie jednolitym systemem wszystkich osób pracujących, w tym również służby mundurowe,
- stopniowe wyrównanie i podwyższanie wieku emerytalnego do wieku 67 lat,
- powołna likwidacja Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Rolników (KRUS) – poprzez wyłączenie z ubezpieczenia rolników, wykonujących działalność pozarolniczą, ograniczenie dostępu nowych ubezpieczonych, przesunięciu do systemu pracowniczego rolników o najwyższych dochodach, tak by w latach 2017-2018 KRUS został zastąpiony systemem powszechnym.
- eliminacja kosztów pośrednictwa w OFE, poprzez ograniczenie wydatków na reklamę i agresywna akwizycję

Stanowisko KNF

KNF skrytykował propozycje ministerstwa pracy i polityki społecznej, wskazując, że ..”propozycje zaniechania tworzenia zakładów emerytalnych, obniżenia składki przekazywanej do OFE oraz wprowadzenie wypłaty jednorazowej stanowią poważną ingerencję i zmianę koncepcyjną dotychczas obowiązującego systemu emerytalnego. W szczególności naruszają zasadę dywersyfikacji ryzyka związanego z systemem emerytalnym.” KNF wskazuje również na brak uzasadnienia dla tak radykalnych zmian i analiz wpływu proponowanych zmian na wysokość emerytur oraz stan finansów publicznych.

Pracodawcy przeciwni proponowanym zmianom.

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Business Center Club (BCC) oraz Konfederacja Pracodawców Polskich (KPP) są przeciw obniżeniu wysokości składki odprowadzanej do OFE (z 7,3% do 3%). Krytykują również propozycję jednorazowej wypłaty środków, uważając, że jest to decyzja nieodpowiedzialna, przenosząca na państwo ryzyko, że emeryci wypłacą środki, wydadzą je, a następnie będą oczekiwać od państwa, pomocy.

Sondaż – co byś zrobił z wypłaconymi pieniędzmi.

Z sondażu internetowego wynika, że aż 64% internautów uważa, że powinna istnieć możliwość przeniesienia swoich oszczędności z OFE do ZUS-u. Tylko 29% jest przeciwnego zdania. 77% przyznaje, że chętnie środki te by wypłaciło i... w przypadku 8% internautów - wydałoby na przyjemności, w 14% przeznaczyło na załatwienie budżetu domowego, a w 54% zainwestowałoby w inne instrumenty finansowe.

Utrata prawa do emerytury z KRUS.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych, wprowadzoną ustawą o emeryturach kapitałowych, z dniem 8 stycznia 2009 r., rolnicy urodzeni, od 1 stycznia 1949 r. nie mają prawa doliczać do stażu w KRUS okresów, w których podlegali ubezpieczeniu w ZUS (z tytułu pracy poza rolnictwem). W praktyce oznacza to, że w przypadku wystarczającego okresu pracy w rolnictwie, zamiast emerytury rolniczej, osoba otrzyma najniższe świadczenie emerytalne z ZUS, które jest o ok.. 200 zł niższe od rolniczego. Prawo do emerytury rolniczej straci ok. 100 tys. osób.

Emerytura i renta z ZUS – online?

Nowe zasady przyznawania świadczeń emerytalno-rentowych wprowadzi rozporządzenie ministra pracy i polityki społecznej w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe oraz zasad wypłaty tych świadczeń. Osoby, które ubiegają się o przyznanie emerytury, renty czy innego świadczenia, będą mogły zgłosić wniosek o ich przyznanie, drogą elektroniczną. Jednak by wystąpić, trzeba będzie posługiwać się bezpiecznym podpisem elektronicznym, również nie jest jeszcze wiadomo, czy za pośrednictwem strony internetowej ZUS będzie można wysłać kopie dokumentacji. Jedyne, co na dzisiaj jest pewne, to fakt, że ZUS będzie miał możliwość skanowania papierowych dokumentów, a wnioskodawca dzięki temu będzie mógł odzyskać oryginały. Pliki będą przetrzymywane przez ZUS – 50 lat, a zainteresowany będzie posiadać dostęp online do akt swojej sprawy. Nie będzie musiał również dostarczać dokumentów potwierdzających staż pracy i zarobki, jeśli takie dane znajdują się na jego koncie w ZUS. Decyzja bez względu w jaki sposób zostanie zgłoszony wniosek, zawsze będzie wydawana w formie papierowej i przesyłana pocztą do zainteresowanego.

Waloryzacja emerytur i rent.

Od 1 marca br. świadczenia emerytalno-rentowe zostaną podwyższone w ramach waloryzacji i wzrosną o 4,5%. Oznacza to, że średnia emerytura wynosząca obecnie 1615 zł wzrośnie o ok. 73 zł brutto.